

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

અમદાવાદ ખાતે ગુજરાતની ઉચ્ચ અદાલતમાં

૧૯૯૭ની વિશેષ દીવાની અરજી નંબર ૧૦૯

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય સુશ્રી.ન્યાયમૂર્તિ બેલા એમ. ત્રિવેદી

૧	શું સ્થાનિક અખબારોના પત્રકારોને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી આપવામાં આવી શકે છે?	
૨	પત્રકારને સોંપવામાં આવે કે નહીં?	
૩	શું માન. ન્યાયમૂર્તિ ચુકાદાની વાજબી નકલ જોવા માંગે છે?	
૪	શું આ કેસમાં ભારતના બંધારણના અર્થઘટન અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈપણ આદેશ અંગે કાયદાના નોંધપાત્ર પ્રશ્નનો સમાવેશ થાય છે?	

=====

બંસીલાલ નારણભાઈ મોરે અરજદાર (ઓ)

વિરુદ્ધ

ગુજરાત રાજ્ય અને ૨ પ્રતિવાદી(ઓ)

=====

ઉપસ્થિતિ:-

શ્રી ધિરેન્દ્ર મહેતા, અરજદાર (ઓ) નંબર ૧ માટે વકીલ

સામાવાળા (ઓ) નંબર ૧-૨ તરફે એ. જી. પી. શ્રી વેણુગોપાલ પટેલ

સામાવાળા (ઓ) નંબર ૩ તરફે સીધી બજવણી દ્વારા આપવામાં આવેલ નિયમ

=====

કોરમ:માનનીય સુશ્રી.ન્યાયમૂર્તિ બેલા એમ. ત્રિવેદી

તારીખ:૦૬/૧૨/૨૦૧૬

મૌખિક ચુકાદો

૧. વર્તમાન અરજી ગુજરાત રેવેન્યુ ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા રિવિઝન અરજી નંબર TEN B.S. ૧૭૮/૧૯૯૧માં પસાર કરવામાં આવેલા તારીખ ૧૪.૦૬.૧૯૯૬ ના હુકમ સામે કરવામાં આવી છે, જેના દ્વારા જીઆરટીએ રાજ્ય સરકાર દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી સદર રિવિઝન અરજી મંજૂર કરીને મામલતદાર અને એએલટી (ટેનન્સી), બારડોલી દ્વારા મુંબઈ ટેનન્સી એન્ડ એગ્રીકલ્ચરલ લેન્ડ્સ એક્ટ, ૧૯૪૮ (ત્યારબાદ 'કાયદા' તરીકે સંદર્ભિત) ની કલમ ૭૦(બી) હેઠળ અરજદારને ગણતિયા તરીકે જાહેર કરતા તારીખ ૨૪.૦૯.૧૯૮૭ ના હુકમને તેમજ મામલતદારના સદર હુકમને બહાલ રાખતા ડેપ્યુટી કલેક્ટર, જમીન સુધારણા, સુરત દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલા તારીખ ૨૬.૦૨.૧૯૮૮ ના હુકમને રદબાતલ ઠેરવેલ છે.

૨. વર્તમાન કેસમાં, એવું જણાય છે કે સામાવાળા નંબર ૩ ની માલિકીની બારડોલી તાલુકાના પારડી-વાલોડ ગામના બ્લોક નંબર ૪૦ વાળી જમીનના સંદર્ભમાં અરજદાર દ્વારા સદર કાયદાની કલમ ૭૦(બી) હેઠળ દાખલ કરવામાં આવેલી કાર્યવાહીમાં વધારાના મામલતદાર અને એએલટી (ટેનન્સી), બારડોલી દ્વારા તારીખ ૨૪.૦૯.૧૯૮૭ ના હુકમ (એનેક્સર 'એ') થી અરજદારને ગણતિયા તરીકે જાહેર કરવામાં આવ્યા હતા. સદર હુકમના

અનુસંધાને હક્ક પત્રકમાં અરજદારના પક્ષમાં ફેરફાર નોંધ નંબર ૬૬૧ કરવામાં આવી હતી, જે તારીખ ૦૬.૦૧.૧૯૮૮ ના રોજ પ્રમાણિત થઈ હતી. ડેપ્યુટી કલેક્ટર, જમીન સુધારણા, સુરતે તારીખ ૨૬.૦૨.૧૯૮૮ ના હુકમ (એનેક્સર 'ઈ') થી સ્વો મોટો (સ્વયં સંજ્ઞાન લઈ) મામલતદારના સદર હુકમને બહાલ રાખ્યો હતો. ત્યારબાદ, અરજદારે ટેનન્સી એક્ટની કલમ ૩૨(જી) હેઠળની કાર્યવાહીમાં મામલતદાર દ્વારા તારીખ ૦૪.૦૪.૧૯૮૮ ના હુકમથી નિર્દેશિત કર્યા મુજબ ખરીદ કિંમત ચૂકવી આપી હતી. સદર કાયદાની કલમ ૩૨(એમ) સાથે વાંચતા નિયમ ૧૮ હેઠળ તારીખ ૦૮.૦૪.૧૯૮૮ ના રોજ અરજદારના પક્ષમાં ફોર્મ - ૯ નું પ્રમાણપત્ર પણ ઇશ્યૂ કરવામાં આવ્યું હતું. એવું જણાય છે કે ડેપ્યુટી કલેક્ટરે મામલતદાર દ્વારા પસાર કરાયેલા તારીખ ૦૪.૦૪.૧૯૮૮ ના સદર હુકમના સંદર્ભમાં કલમ ૭૬એ હેઠળ સ્વો મોટો કાર્યવાહી શરૂ કરી હતી, જોકે, સદર કાર્યવાહી પાછળથી તારીખ ૨૭.૦૭.૧૯૮૮ ના હુકમ (એનેક્સર 'બી') થી પડતી મૂકવામાં આવી હતી. ત્યારબાદ રાજ્ય સરકારે જીઆરટી સમક્ષ રિવિઝન અરજી દાખલ કરીને કલમ ૭૦(બી) હેઠળ મામલતદાર અને એએલટી દ્વારા પસાર કરાયેલા તારીખ ૨૪.૦૮.૧૯૮૭ ના હુકમને તથા મામલતદારના સદર હુકમને બહાલ રાખતા ડેપ્યુટી કલેક્ટર, જમીન સુધારણા, સુરત દ્વારા પસાર કરાયેલા તારીખ ૨૬.૦૨.૧૯૮૮ ના હુકમને પડકાર્યા હતા, જેમણે તારીખ ૧૪.૦૬.૧૯૮૬ ના હુકમથી સદર બંને હુકમો રદબાતલ ઠેરવ્યા હતા અને નવેસરથી તપાસ કરવા માટે બાબત મામલતદારને પરત મોકલી (રિમાન્ડ) આપી હતી. સદર હુકમથી નારાજ થઈને વર્તમાન અરજી દાખલ કરવામાં આવી છે.

૩. એવું જણાય છે કે તે દરમિયાન, કલમ ૩૨(જી) હેઠળ પસાર કરાયેલા તારીખ ૦૪.૦૪.૧૯૮૮ ના હુકમને અને મામલતદારના સદર હુકમને બહાલ રાખતા ડેપ્યુટી કલેક્ટર દ્વારા પસાર કરાયેલા તારીખ ૨૭.૦૭.૧૯૮૮ ના હુકમને પડકારતી બીજી રિવિઝન અરજી પણ રાજ્ય સરકારે જીઆરટી સમક્ષ દાખલ કરી હતી. જોકે, જીઆરટીએ તારીખ ૩૦.૦૭.૨૦૧૨ ના તેના હુકમથી રાજ્ય સરકારની સદર રિવિઝન અરજી ફગાવી દીધી હતી. રાજ્ય સરકાર દ્વારા સદર હુકમને આગળ પડકારવામાં આવ્યો ન હતો અને તે આખરી રહ્યો હતો.

૪. અરજદારના વિદ્વાન કૌન્સિલ શ્રી ધીરેન્દ્ર મહેતા દ્વારા એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે કલમ ૭૦(બી) હેઠળની કાર્યવાહીમાં મામલતદાર અને ડેપ્યુટી કલેક્ટર દ્વારા પસાર કરાયેલા હુકમોને રાજ્ય સરકારે ટેનન્સી એક્ટની કલમ ૭૬ હેઠળ રિવિઝન અરજી દાખલ કરીને પડકાર્યા હતા, જે ખરેખર ટકી શકે તેમ ન હતી. ૧૯૯૫ (૧) જીએલએચ પૃષ્ઠ ૫૭૮ માં રિપોર્ટ થયેલા દિવાળીબેન વિધવા પ્રેમજીભાઈ વિઠ્ઠલભાઈ વિરુદ્ધ માવજીભાઈ વસનજીભાઈ આહીરના કેસમાં આ અદાલતના નિર્ણય પર આધાર રાખીને, તેમણે સબમિટ કર્યું હતું કે કાયદાની કલમ ૭૬ હેઠળ રિવિઝનલ ક્ષેત્રાધિકારનો ઉપયોગ કરવા માટેની પૂર્વશરતો સંતોષાતી ન હોવાથી, જીઆરટી સદર રિવિઝન ગ્રાહ્ય રાખી શકે નહીં. તેમણે એવું પણ સબમિટ કર્યું હતું કે કલમ ૩૨(જી) હેઠળની કાર્યવાહી આખરી થઈ ગઈ હોવાથી, કારણ કે સદર કાર્યવાહીમાં પસાર કરાયેલા હુકમોને પડકારતી રાજ્ય સરકાર દ્વારા દાખલ કરાયેલી રિવિઝન અરજી ફગાવી દેવામાં આવી હતી અને તેને રાજ્ય સરકાર દ્વારા આગળ પડકારવામાં આવી નથી, તેથી કલમ ૭૦(બી) હેઠળની કાર્યવાહીમાંથી ઉદ્ભવતી કાર્યવાહીમાં જીઆરટી દ્વારા પસાર

કરાયેલ વિવાદિત હુકમ રદબાતલ ઠેરવવો જરૂરી છે. રાજ્ય સરકારના વિદ્વાન એજીપીએ સબમિટ કર્યું હતું કે અરજદાર અને સામાવાળા નંબર ૩ વચ્ચે સાઠગાંઠ હતી, જેના કારણે અરજદારના પક્ષમાં સદર કાયદાની કલમ ૭૦(બી) અને ૩૨(જી) હેઠળ હુકમો પસાર કરવામાં આવ્યા હતા, અને સદર સત્તાધિકારીઓ દ્વારા પુરાવાનું ખોટું મૂલ્યાંકન કરવામાં આવ્યું હતું જેમાં જીઆરટી દ્વારા હસ્તક્ષેપ કરવો જરૂરી હતો.

૫. પક્ષકારોના વિદ્વાન એડવોકેટો દ્વારા કરવામાં આવેલી રજૂઆતો અને રેકૉર્ડ પરના દસ્તાવેજો, ખાસ કરીને જીઆરટી દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલા હુકમોને ધ્યાનમાં લેતાં, એવું જણાય છે કે સામાવાળા નંબર ૩ જે પ્રશ્નવાળી જમીનના જમીન માલિક હતા, તેમણે અરજદારને કલમ ૭૦(બી) હેઠળ ગણતિયા તરીકે જાહેર કરતા મામલતદારના હુકમોને તથા સદર કાયદાની કલમ ૩૨(જી) હેઠળ જમીનની કિંમત નક્કી કરતા હુકમને પડકાર્યા ન હતા. મામલતદાર દ્વારા પસાર કરાયેલા સદર હુકમો ડેપ્યુટી કલેક્ટર દ્વારા પણ બહાલ રાખવામાં આવ્યા હતા, જોકે, કલમ ૭૦(બી) હેઠળની કાર્યવાહીમાં પસાર કરાયેલા હુકમો જીઆરટી દ્વારા એવા આધારે રદબાતલ કરવાનો પ્રયાસ કરવામાં આવ્યો હતો કે અરજદાર અને સામાવાળા નંબર ૩ વચ્ચે સાઠગાંઠ હતી. અરજદારના વિદ્વાન કૌન્સિલ દ્વારા યોગ્ય રીતે સબમિટ કરવામાં આવ્યું છે તેમ, સદર કાયદાની કલમ ૭૬ હેઠળ રિવિઝનલ સત્તાઓનો ઉપયોગ કરતા પહેલાં, રિવિઝનલ સત્તાધિકારીએ તેમાં દર્શાવેલી શરતોમાંથી કોઈ પણ શરત અસ્તિત્વમાં છે કે કેમ તે અંગે પોતાની જાતે ખાતરી કરવી જરૂરી છે, એટલે કે (એ) કલેક્ટરનો હુકમ કાયદાથી વિપરીત હતો, અથવા (બી) કલેક્ટર કાયદાના કોઈ મહત્વપૂર્ણ મુદ્દાનો નિર્ણય

કરવામાં નિષ્ફળ ગયા હતા, અથવા (સી) કાયદા દ્વારા પૂરી પાડવામાં આવેલી કાર્યરીતિનું પાલન કરવામાં સબળ ખામી રહી ગઈ હતી, અથવા પુરાવા લેવામાં નિષ્ફળતા મળી હતી કે મહત્વપૂર્ણ પુરાવાનું મૂલ્યાંકન કરવામાં ભૂલ થઈ હતી જેના પરિણામે ન્યાયનો અનાદર થયો હતો.

૬. ટ્રિબ્યુનલ પોતાના વિવાદિત હુકમમાં એ દર્શાવવામાં નિષ્ફળ ગયું હતું કે સદર શરતોમાંથી કઈ શરતે સદર કાયદાની કલમ ૭૬ હેઠળ રિવિઝન ક્ષેત્રાધિકારના ઉપયોગને વ્યાજબી ઠેરવ્યો હતો. એ નોંધવું પણ મહત્વનું છે કે ટેનન્સી એક્ટની કલમ ૩૨(જી) હેઠળ જમીનની કિંમત નક્કી કરતા મામલતદાર અને ડેપ્યુટી કલેક્ટરના હુકમોને પડકારતી રાજ્ય સરકાર દ્વારા જીઆરટી સમક્ષ દાખલ કરાયેલી બીજી રિવિઝન અરજી જીઆરટી દ્વારા ફગાવી દેવામાં આવી હતી અને સદર હુકમ અપ્રતિબંધિત (બહાલ) રહ્યો છે. દિવાળીબેન વિધવા પ્રેમજીભાઈ વિક્કલભાઈ વિરુદ્ધ માવજીભાઈ વસનજીભાઈ આહીર (ઉપરોક્ત) ના કેસમાં આ અદાલતે ઠરાવ્યા મુજબ, કાર્યરીતિની ખામી સબળ સ્વરૂપની હોય તોપણ, માત્ર તે જ કારણસર ટ્રિબ્યુનલને પડકારેલા હુકમોમાં હસ્તક્ષેપ કરવાની સત્તા મળી જતી નથી, સિવાય કે એવું જાણવા મળે કે આવી ખામીના પરિણામે ન્યાયનો અનાદર થયો છે. આ સંજોગોમાં, અદાલતનો એવો અભિપ્રાય છે કે જીઆરટીએ વિવાદિત હુકમ પસાર કરીને કાયદાની કલમ ૭૬ હેઠળના ક્ષેત્રાધિકારનો ઉપયોગ કરવામાં ભૂલ કરી હતી, જે રદબાતલ થવાને પાત્ર છે.

૭. તેથી વિવાદિત હુકમ રદબાતલ કરવામાં આવે છે. આથી અરજી મંજૂર

કરવામાં આવે છે. તદનુસાર રૂલ આત્યંતિક કરવામાં આવે છે.

(બેલા એમ. ત્રિવેદી, ન્યાયમૂર્તિ)

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.